

Katowice, 15 listopada 2011 r.

Znak: WK-6101/26/4/11

**Pan
Kazimierz Kabiesz
Dyrektor
II Liceum Ogólnokształcącego
w Cieszynie**

Wystąpienie pokontrolne

W okresie od 6 września do 9 września 2011 r. inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili problemową kontrolę gospodarki finansowej II Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Cieszynie, zwanego dalej II Liceum Ogólnokształcącego w Cieszynie, za okres od 1 stycznia 2007 r. do 9 września 2011 r. Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 19 września 2011 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W zakresie księgowości:

- *Zaniechano uaktualnienia z dniem 1 stycznia 2011 r. dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości, w tym zakładowego planu kont dla jednostki II Liceum Ogólnokształcące w Cieszynie. Naruszono tym przepisy art. 40 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), nie dostosowując uregulowań wewnętrznych do zasad określonych ww. ustawie oraz do wydanego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861). Ostatnią ustaloną przez kierownika jednostki dokumentacją opisującą przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości było Zarządzenie Dyrektora nr 6/06 z dnia 31 października 2006 r.*

Przygotowanie projektów przepisów wewnętrznych dotyczących rachunkowości należało do Głównego Księgowego II Liceum Ogólnokształcącego w Cieszynie. Ustalenie i aktualizacja dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości należało do kierownika jednostki, zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Wniosek nr 1

Uaktualnić przepisy wewnętrzne regulujące politykę rachunkowości w II Liceum Ogólnokształcącym w Cieszynie, w tym zakładowy plan kont, mając na uwadze postanowienia rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

- *W 2011 r. dokonywano zapisów w księgach rachunkowych jednostki na kontach zespołu 4- „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie” (w tym: 401- „Zużycie materiałów i energii”, 402- „Usługi obce”, 403- „Podatki i opłaty”, 404- „Wynagrodzenia”, 405- „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia”, 409- „Pozostałe koszty rodzajowe”), które nie zostały wykazane w zakładowym planie kont. Ponadto zaniechano uaktualnienia ujmowania w księgach rachunkowych 2011 r. operacji na kontach zespołu 7- „Przychody, dochody i koszty”, poprzez ujmowanie operacji na koncie 750- „Przychody i koszty finansowe” oraz na koncie 760- „Pozostałe przychody i koszty” zamiast na kontach 720- „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”, 750- „Przychody finansowe”, 751- „Koszty finansowe”, 760- „Pozostałe przychody operacyjne”, 761- „Pozostałe koszty operacyjne”. Prowadzenie ewidencji na powyższych kontach, dla których nie ustalono opisu sposobu ich prowadzenia, przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń, świadczy o niedostosowaniu polityki do potrzeb jednostki oraz obowiązujących przepisów prawa, co narusza postanowienia § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861). Stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 3 lit a) ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady rachunkowości a w szczególności dotyczące prowadzenia ksiąg rachunkowych w tym co najmniej zakładowego planu kont ustalającego wykaz ksiąg kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej.*
- *W latach 2010 - 2011 (do dnia zakończenia kontroli) nie ujmowano w księgach rachunkowych jednostki, operacji na kontach rozrachunkowych zespołu 2 – „Rozrachunki i rozliczenia” a związanych ze zwrotem środków finansowych z tytułu wypłacanego nauczycielom wynagrodzenia i pochodnych od tego wynagrodzenia, które przysługiwało za uzupełnianie zatrudnienia do jednego pełnego etatu w innej placówce oświatowej. Noty księgowe dotyczące zwrotu ww. środków były ujmowane w księgach rachunkowych jednostki zapisami ujemnymi (czerwonymi) na kontach: Wn/400 i Ma/130. Powyższe naruszało zasady funkcjonowania tych kont określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.) i w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów*

z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861).

- *W 2011 r. zaniechano prowadzenia zapisów w ewidencji jednostki II Liceum Ogólnokształcące w Cieszynie, na pozabilansowym koncie 980- „Plan finansowy wydatków budżetowych”, co naruszyło zasady funkcjonowania tego konta zawarte w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861).*
- *W latach 2008 – 2010 na koniec roku budżetowego tj. na dzień 31 grudnia w ewidencji jednostki na pozabilansowych kontach: 980- „Plan finansowy wydatków budżetowych” i 998- „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” występowały salda. Powyższe naruszało zasady funkcjonowania tych kont określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.), ponieważ konto 980 i 998 nie wykazuje na koniec roku salda. Natomiast w wymienionym okresie na koniec roku budżetowego na pozabilansowym koncie 999- „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat” występowało saldo zero, a na dzień 1 stycznia w latach 2008-2010 występowały salda na koncie 999 jako bilans otwarcia. Zgodnie z ww. rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r., na koniec roku konto 999 może wykazywać saldo Ma oznaczające zaangażowanie wydatków budżetowych lat przyszłych.*

Do obowiązków Głównego Księgowego II Liceum Ogólnokształcącego w Cieszynie, należało prowadzenie ksiąg rachunkowych jednostki.

Wniosek nr 2

Zapewnić prowadzenie ewidencji księgowej na kontach zespołu 2- „Rozrachunki i rozliczenia” oraz pozabilansowym koncie 980- „Plan finansowy wydatków budżetowych”, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), jak również postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861).

- *W okresie 2007 - 2011 Dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Cieszynie, a od 2009 r. Dyrektor II Liceum Ogólnokształcącego w Cieszynie zaciągnął zobowiązania wynikające z umów/polis - ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków dzieci, młodzieży i personelu w szkołach, pomimo braku upoważnienia w tym zakresie. Jako kierownik jednostki sektora finansów publicznych przyjął obowiązki ubezpieczającego*

wynikające z zawartych umów, a obowiązki te nie wynikają z realizacji zadań, do których jednostka została powołana. Zadania dotyczące grupowego ubezpieczenia uczniów nie są prawnie określonym zadaniem finansowanym z budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Zasady dokonywania wydatków ze środków publicznych zostały określone w przepisach art. 35 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 44 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.). Stosownie do ww. przepisów, wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w ustawie budżetowej, uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego i w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych. Jednostki sektora finansów publicznych zobowiązane są dokonywać wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków.

Powyższe umowy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków zawarł p. Kazimierz Kabiesz – Dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Cieszynie, a od 2009 r. Dyrektor II Liceum Ogólnokształcącego w Cieszynie.

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do Kolegium tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.